

Lietuvos
Respublikos
aplinkos
ministerija

REKOMENDACIJOS DĖL PREKIŲ, KURIOMS TAIKOMI ENERGIJOS VARTOJIMO EFEKTYVUMO REIKALAVIMAI

7. ELEKTRONINIAI VAIZDUOKLIAI

Projektas „Energijos efektyvumo didinimas Lietuvoje“ (Nr. LIFE20 IPC/LT/000002) yra finansuojamas Europos Sąjungos LIFE programos ir Lietuvos Respublikos lėšomis. Šiose rekomendacijose pateikiamas Viešųjų pirkimų tarnybos požiūris, ir Europos Komisija nėra atsakinga už bet kokį šios informacijos panaudojimą.

BENDRA INFORMACIJA

Šiose rekomendacijose pateikiama informacija apie energijos vartojimo efektyvumo reikalavimus prekėms, kurios įtrauktos į Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymu Nr. 1-154 patvirtintą „[Prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų, perkančiųjų subjektų atliekamų pirkimų ir koncesijų suteikimo metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašą](#)“. Taip pat apžvelgiama, kokie Europos Sąjungos reglamentai taikomi šiai prekių grupei, pateikiami pavyzdžiai, kaip pasirinkus energetiškai efektyvesnę prekę galima sutaupyti energiją, ir rekomendacijos dėl energijos vartojimo efektyvumo kriterijų nustatymo pirkimo dokumentuose.

7. ELEKTRONINIAI VAIZDUOKLIAI

Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reikalavimai		
Reglamentas	Energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reikalavimai nustatyti 2019 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotame reglamente (ES) 2019/2013, kuriuo Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2017/1369 papildomas elektroninių vaizduoklių energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo nuostatomis ir panaikinamas Komisijos deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1062/2010 (su visais pakeitimais) (toliau - Reglamentas Nr. 2019/2013).	
Reglamento Nr. 2019/2013 taikymo sritis:	Taikoma: elektroniniams ekranams, įskaitant televizorius, monitorius ir skaitmeninių ženklų ekranus.	Patenka į Tvarkos aprašu patvirtintą produktų sąrašą „6. Televizoriai ir monitoriai“ ir jam taikomas minimalus aplinkos apsaugos kriterijus, kad produktas turi atitikti vieną iš dviejų aukščiausio energinio efektyvumo klasių, prieinamų Lietuvos Respublikos rinkoje.

	<p>Netaikoma:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) jokiems ne didesnio kaip 100 kvadratinų centimetrų ekrano ploto elektroniniams vaizduokliams; b) projektoriams; c) daugiafunkcėms vaizdo konferencijų sistemoms; d) medicininiam vaizduokliams; e) virtualiosios realybės akiniams; f) vaizduokliams, integruotiems arba integruotiniams į Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2012/19/ES 2 straipsnio 3 punkto a papunktyje ir 4 punkte nurodytus gaminius; g) elektroniniams vaizduokliams, kurie yra sudedamosios dalys arba mazgai, apibrėžti Direktyvos 2009/125/EB 2 straipsnio 2 punkte; h) transliavimo vaizduokliams; i) saugumo stebėjimo vaizduokliams; j) skaitmeninėms interaktyviosioms lentoms; k) skaitmeniniams nuotraukų rėmeliams; l) skaitmeniniams informaciniams vaizduokliams, atitinkantiems bet kurį iš šių apibūdinimų:<ul style="list-style-type: none"> 1) suprojektuotiems ir pagamintiems kaip vaizduoklio moduliams, integruotiems kaip didesnio vaizduoklio ekrano vaizdo srities daliai, kurie nėra skirti naudoti kaip atskiri įrenginiai; 2) tiekiamiems atskirame korpuse nuolat naudoti lauke; 3) tiekiamiems atskirame korpuse, kurių ekrano plotas mažesnis kaip 30 dm² arba didesnis kaip 130 dm²; 4) vaizduoklio pikselių tankis yra mažesnis kaip 230 pikselių/cm² arba didesnis kaip 3 025 pikseliai/cm²;	
--	--	--

7. ELEKTRONINIAI VAIZDUOKLIAI

	<p>5) didžiausias baltasis skaitis vaizduokliui veikiant standartinės dinaminės srities (SDR) veikseną yra ne mažesnis kaip 1 000 cd/m²;</p> <p>6) nėra vaizdo signalo įvesties sąsajos ir vaizduoklio tvarkyklės, leidžiančios galios matavimo tikslais teisingai parodyti standartizuotą dinaminio vaizdo bandymo seką;</p> <p>m) būsenos vaizduokliams;</p> <p>n) valdymo pultams.</p>																									
Energijos vartojimo efektyvumo skalė	nuo G (žemiausia) iki A (aukščiausia)																									
Gaminių skaičius Europoje pagal energijos vartojimo efektyvumo klases (2026-04-15 duomenys):	<p>EPREL – elektroninių vaizduoklių (katalogas) galima rasti visus gaminių modelius, kuriems reikalingas energijos vartojimo efektyvumo ženklavimas, pateikiama informacija apie kiekvieną registruotą modelį. Žemiau pateikiamas Europos Sąjungoje (toliau – ES) užregistruotų elektroninių vaizduoklių modelių pasiskirstymas.</p> <p>Elektroniniai vaizduokliai Iš viso modelių – 34 569</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Klasė</th> <th>Įrašų skaičius</th> <th>%</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>A</td> <td>671</td> <td>1,9</td> </tr> <tr> <td>B</td> <td>420</td> <td>1,2</td> </tr> <tr> <td>C</td> <td>872</td> <td>2,5</td> </tr> <tr> <td>D</td> <td>1 692</td> <td>4,9</td> </tr> <tr> <td>E</td> <td>12 344</td> <td>35,7</td> </tr> <tr> <td>F</td> <td>10 645</td> <td>30,8</td> </tr> <tr> <td>G</td> <td>7 925</td> <td>22,9</td> </tr> </tbody> </table>		Klasė	Įrašų skaičius	%	A	671	1,9	B	420	1,2	C	872	2,5	D	1 692	4,9	E	12 344	35,7	F	10 645	30,8	G	7 925	22,9
Klasė	Įrašų skaičius	%																								
A	671	1,9																								
B	420	1,2																								
C	872	2,5																								
D	1 692	4,9																								
E	12 344	35,7																								
F	10 645	30,8																								
G	7 925	22,9																								

Energijos vartojimo taupymas

A (aukščiausios) klasės monitorius sunaudoja 3,5 karto mažiau elektros energijos lyginant su panašių parametru G (žemiausios) klasės monitoriumi (žr. Pavyzdys Nr.1).

Pavyzdys Nr. 1. Monitorius (ekrano įstrižainė apie 60 cm, naudojama ekrano technologija LCD LED):

A energijos sąnaudos **8 kWh/ 1000 h**

B energijos sąnaudos **9 kWh/ 1000 h**

C energijos sąnaudos **12 kWh/ 1000 h**

D energijos sąnaudos **14 kWh/ 1000 h**

E energijos sąnaudos **18 kWh/ 1000 h**

F energijos sąnaudos **22 kWh/ 1000 h**

G energijos sąnaudos **28 kWh/ 1000 h**

Pastaba:

Atkreipiame dėmesį, kad už energinio ženklinimo etiketėse ir EPREL sistemoje pateikiamos informacijos teisingumą atsako tiekėjai (gamintojai ar importuotojai), nes šie duomenys pateikiami savideklaracijos principu. Kilus abejonių dėl pateiktos informacijos patikimumo ar aiškumo (pvz., nustačius galimus neatitikimus tarp energinio efektyvumo klasės ir kitų energijos vartojimo rodiklių), pirmiausia rekomenduojama kreiptis į tiekėją dėl paaiškinimo.

Ekologinio projektavimo reikalavimai

Reglamentas	Ekologinio projektavimo reikalavimai nustatyti 2019 m. spalio 1 d. Komisijos reglamentu (ES) 2019/2021, nustatančiu elektroninių ekranų ekologinio projektavimo reikalavimus pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/125/EB, iš dalies keičiančiu Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1275/2008 ir panaikinančiu Komisijos reglamentą (EB) Nr. 642/2009 (su visais pakeitimais) (toliau – Reglamentas 2019/2021).
Reglamento Nr. 2019/2021 taikymo sritis:	Taikoma: elektroniniams vaizduokliams, įskaitant televizijos aparatus, monitorius ir skaitmeninius informacinius vaizduoklius.

7. ELEKTRONINIAI VAIZDUOKLIAI

Netaikoma:

- a) jokiems ne didesnio kaip 100 kvadratinų centimetrų ekrano ploto elektroniniams vaizduokliams;
  - b) projektoriams;
  - c) daugiafunkcinėms vaizdo konferencijų sistemoms;
  - d) medicininiams vaizduokliams;
  - e) virtualiosios realybės akiniams;
  - f) vaizduokliams, integruotiems arba integruotiniams į [Direktyvos 2012/19/ES](#) 2 straipsnio 3 punkto a papunktyje ir 4 punkte nurodytus gaminius;
  - g) elektroniniams vaizduokliams, kurie yra sudedamosios dalys arba mazgai, apibrėžti [Direktyvos 2009/125/EB](#) 2 straipsnio 2 punkte;
  - h) pramoniniams vaizduokliams.
- Reglamento [2019/2021](#) II priedo A ir B punktų reikalavimai netaikomi šiems vaizduokliams:
- a) transliavimo vaizduokliams;
  - b) profesionaliesiems vaizduokliams;
  - c) saugumo stebėjimo vaizduokliams;
  - d) skaitmeninėms interaktyviosioms lentoms;
  - e) skaitmeniniams nuotraukų rėmeliams;
  - f) skaitmeniniams informaciniams vaizduokliams.
- Reglamento [2019/2021](#) II priedo A, B ir C punktų reikalavimai netaikomi šiems vaizduokliams:
- a) būsenos vaizduokliams;
  - b) valdymo pultams.

Rekomendacijos dėl kriterijų, susijusių su energijos vartojimo efektyvumu, nustatymo

1. Energijos vartojimo efektyvumo klasė

Kriterijus: Produktas (televizorius, monitorius) turi būti paženklintas pagal [Reglamentą Nr. 2019/2013](#) (su pakeitimais) ir turėti ne žemesnę nei **X** *[pirkimo vykdytojas nurodo konkrečią, vieną iš dviejų aukščiausio energinio efektyvumo klasių, nustatytą pagal taikomą Europos Sąjungos energijos*

vartojimo efektyvumo ženklavimo reglamentą ir faktiškai prieinamų Lietuvos Respublikos rinkoje konkrečiau pirkimo metu] energijos vartojimo efektyvumo klasę.

Patikrinimas: Kartu su pasiūlymu turi būti pateikta siūlomo (-ų) gaminio (-ių) galiojanti energijos vartojimo efektyvumo etiketė (-s) arba informacijos lapas, įrodantis, kad siūlomo (-ų) gaminio (-ių) energijos vartojimo efektyvumo klasė yra ne žemesnė nei reikalaujama, arba kiti lygiaverčiai įrodymai.

Pastaba: Pirkimo vykdytojas turėtų įvertinti (atlikti rinkos tyrimą ir (ar) rinkos konsultaciją) ar Lietuvos Respublikos rinkoje yra (nėra) produktų (pvz. televizorius, monitorius), atitinkančių vieną iš dviejų aukščiausių pagal taikomą Europos Sąjungos energijos vartojimo efektyvumo ženklavimo reglamentą nustatytų energinio efektyvumo klasių (A ar B). Vertinant, kurios energinio efektyvumo klasės laikytinos prieinamomis Lietuvos Respublikos rinkoje, rekomenduojama atsižvelgti ne tik į konkrečiu momentu Lietuvos rinkoje siūlomą asortimentą, bet ir į galimybę viešajame pirkime dalyvauti kitų valstybių tiekėjams. Nustatant dvi aukščiausias prieinamas energinio efektyvumo klases gali būti remiamasi [EPREL – Elektroniniai vaizduokliai](#) registro duomenimis ir faktine galimybe atitinkamus gaminius pateikti Lietuvos rinkai.

2. Ekologinis projektavimas

Kriterijus: Produktas (televizorius, monitorius) turi atitikti [Reglamente Nr. 2019/2021](#) (su visais pakeitimais) nustatytus ekologinio projektavimo reikalavimus.

Patikrinimas: Kartu su pasiūlymu turi būti pateikta gaminio atitikties deklaracija, patvirtinanti, kad prekės atitinka Europos Komisijos reglamente dėl gaminių ekologinio projektavimo nurodytus reikalavimus, arba gamintojo techniniai dokumentai, arba kiti lygiaverčiai įrodymai.

3. Gyvavimo ciklo sąnaudų metodas

Kriterijus: ekonomiškai naudingiausias pasiūlymas išrenkamas pagal sąnaudas, kurios apskaičiuojamos pagal gyvavimo ciklo sąnaudų metodą. Atliekant pirkimą galima pasinaudoti pavyzdine Gyvavimo ciklo skaičiuokle (Kompiuterių ir monitorių skaičiuoklė): <https://vpt.lrv.lt/lt/metodine-pagalba/pirkimu-vykdytojams/3/gyvavimo-ciklo-sanaudu-skaiciuokles/>.

Užsienio šalių praktika, rekomendacijos:

Airija

Rekomenduoja nustatyti reikalavimą tiekėjui pateikti montavimo instrukcijas ir informaciją vartotojui dėl tinkamo įrangos naudojimo ir priežiūros, kuriose būtų pateiktos rekomendacijos personalui apie įrangos naudojimą siekiant kuo labiau sumažinti energijos suvartojimą. Kaip įrodymą tiekėjas

7. ELEKTRONINIAI VAIZDUOKLIAI

kartu su pasiūlymu turi pateikti siūlomos įrangos montavimo instrukcijos kopiją ir vartotojo informaciją (šaltinis: [Airijos žaliųjų pirkimų kriterijai su energija susijusiems produktams](#) žr. kriterijų TS4).

Naudingos informacijos galite rasti Europos Komisijos svetainėje – [Elektroniniai ekranai](#).

DOKUMENTO VERSIJOS

Versijos numeris	Data	Pastabos, papildoma informacija
1	2024-12-20	Pradinė dokumento versija.
2	2026-05-11	<p>1. Informacija atnaujinta atsižvelgiant į:</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2026-05-11 įsigaliojusius Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2026 m. vasario 12 d. įsakymu Nr. D1-20 „Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. birželio 28 d. įsakymo Nr. D1-508 „Dėl aplinkos apsaugos kriterijų taikymo, vykdant žaliuosius pirkimus, tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintus pasikeitimus. - nuo 2026-05-11 įsigaliojusius Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2026 m. gegužės 8 d. Nr. 1-117 „Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2015 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. 1-154 „Dėl prekių, išskyrus kelių transporto priemones, kurioms viešųjų pirkimų ir perkančiųjų subjektų atliekamų pirkimų metu taikomi energijos vartojimo efektyvumo reikalavimai, sąrašo patvirtinimo“ pakeitimo“ patvirtintus pakeitimus. <p>2. Atliktos kitos techninio pobūdžio korekcijos.</p> <p>Šis dokumentas.</p>